

- પ્ર. ૧ નોંધ લખો: ૧૪
 અ) બાહ્યતા અને રાજ્યની ભૂમિકા, બ) આર્થિક વૃદ્ધિ અને સામાજિક માળખું
 અથવા
 અર્થતંત્રના આર્થિક વિકાસમાં સામાજિક માળખાનો ફાળો ચર્ચો
- પ્ર. ૨ વિકાસ અંગે રોમર અને લુકાસના સિદ્ધાંતો ચર્ચો ૧૪
 અથવા
 રોજગારી, ઉત્પાદકતા અને સામાજિક માળખું ચર્ચો
- પ્ર. ૩ કુપોષણ એટલે શું? કુપોષણનો ખ્યાલ વિસ્તારથી સમજાવો. ૧૪
 અથવા
 અપૂરતા પોષણનું મૃત્યુદર અને માનવમુડી માળખા સાથેનું જોડાણ ચર્ચો
- પ્ર. ૪ પંચવર્ષીય યોજનાના સંદર્ભમાં આર્થિક સુધારાઓ અને સામાજિક ક્ષેત્રો અંગે ચર્ચા કરો ૧૪
 અથવા
 આયોજનની મૂળભૂત નિષ્ફળતાઓ ચર્ચો
- પ્ર. ૫ ટૂંકમાં જવાબ આપો (કોઈપણ સાત) ૧૪
 ૦૧ જાતીય અસમાનતા અંગ (GII) એટલે શું?
 ૦૨ માનવ ગરીબી આંક (HPI) એટલે શું?
 ૦૩ બાહ્યતા એટલે શું?
 ૦૪ માનવીય વિકાસ આંક ના ઘટકો જણાવો.
 ૦૫ માનવીય વિકાસ ની વ્યાખ્યા આપો
 ૦૬ માનવીય વિકાસના નિર્દેશકો જણાવો
 ૦૭ સ્વાસ્થ્ય ની વ્યાખ્યા આપો
 ૦૮ અતિ પોષણ એટલે શું
 ૦૯ પોષક તત્વોની ખામીથી થતા રોગો જણાવો
 ૧૦ સામાજિક માળખું એટલે શું
 ૧૧ NITI આયોગ નો માળખું જણાવો
 ૧૨ સામાજિક સલામતી એટલે શું?